

HOMILETA, MEDIOZNAWCA, TEOLOG, PEDAGOG MEDIÓW

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Ks. prof. Antoni Lewek (1940 – 2010). W służbie prawdzie”. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 2 czerwca 2011 r.

W czwartek 2 czerwca 2011 r., na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, wspominaliśmy osobę i dokonania śp. ks. prof. Antoniego Lewka, który zmarł po krótkiej chorobie w lipcu 2010 r.

Sylwetka ks. prof. Antoniego Lewka

Był homiletą, medioznawcą, teologiem i pedagogiem mediów, a przede wszystkim człowiekiem, kapłanem (święcenia kapłańskie w 1963 r.) i długoletnim nauczycielem akademickim. To z jego inicjatywy prawie 20 lat temu na Akademii Teologii Katolickiej powstała Sekcja Teologii Środków Społecznego Przekazu (w 1992 roku), przekształcona w 2002 roku w Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Od 1973 roku był etatowym pracownikiem naukowym naszej uczelni. Przez blisko 20 lat, w latach 1983 -1999, kierował Katedrą Homiletyki ATK.

Na ATK odbywał wcześniej specjalistyczne studia homiletyczne (lata 1967 – 1971), tuż po soborowej odnowie kaznodziejstwa. Było to również tematem jego prac badawczych, które zaowocowały m.in. następującymi publikacjami: *Współczesna odnowa kaznodziejstwa*, Warszawa: ATK 1980; *Funkcja kerygmatyczna Kościoła w świetle Vaticanum II. Istota i zadania*, t. I – II, Warszawa: ATK 1984; *Nowa ewangelizacja w duchu Soboru Watykańskiego II*, t. I – II, Katowice: Księgarnia św. Jacka 1995. Studiował również w Institut für Katechetik und Homiletik w Monachium (1971-1973), gdzie mógł poznać wybitnych teologów okresu soborowego m.in. Karla Rahnera i Josepha Ratzingera, przyszłego Papieża. W latach 1982-1997 (przez trzy kadencje) – był przewodniczącym Sekcji Homiletów Polskich przy Komisji Episkopatu ds. Nauki Katolickiej.

Soborowa odnowa kaznodziejstwa i wezwanie do nowej ewangelizacji zainspirowały go do zainteresowania się mediami i dziennikarstwem. Uważał, że jest to nowa forma głoszenia Ewangelii, bardzo ważna dla Kościoła, dla mediów i dla nas jako odbiorców. Stąd jego troska o katolicki instytut dziennikarski, będąca odpowiedzią na soborowy dekret *Inter mirifica*. To właśnie ta troska inspirowała go do starań, by na ATK (później UKSW) prowadzone były studia teologiczno-dziennikarskie. Początkowo brak odpowiednio wykwalifikowanej kadry uniemożliwił rozpoczęcie studiów typowo dziennikarskich. Ks. Profesor nie zraził się tymi trudnościami – podszedł do nich twórczo i efektem tego było unikalne połączenie studiów o środkach przekazu ze zgłębianiem teologii i nauczania Kościoła.

Po 10 latach istnienia sekcji teologii środków społecznego przekazu, w 2002 roku została ona przekształcona w Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Ks.

Lewek bardzo zabiegał o to, by w nazwie Instytutu zawrzeć słowa „edukacja medialna”, uważał bowiem, że należy kształcić nie tylko dziennikarzy, którzy sprawnie i kompetentnie będą budować medialny przekaz. Był zdania, że nasze społeczeństwo potrzebuje także tych, którzy będą uczyć, jak w sposób wolny, świadomy i odpowiedzialny korzystać z mediów; jak nie pozwolić sobą manipulować; jak mądrze wybierać z szerokiej oferty możliwości, którą dają nam współczesne media. Temu również służyła jedna z jego ostatnich inicjatyw: Polskie Stowarzyszenie Edukacji Medialnej i Dziennikarskiej im. Jana Pawła II, którego był pomysłodawcą, założycielem i pierwszym przewodniczącym.

Był również przyjacielem bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Po jego męczeńskiej śmierci kontynuował patriotyczną misję kaznodziejską w kościele pw. św. St. Kostki na Żoliborzu, głosząc kazania i nawołując do bycia człowiekiem sumienia. Dorobek kaznodziejski ks. Lewka obejmuje ponad 6 tomów kazań z cyklu *Bóg, człowiek, Ojczyzna*.

Konferencja poświęcona pamięci ks. prof. A. Lewka

Konferencję poprzedziła Eucharystia w intencji śp. ks. prof. Antoniego Lewka, której przewodniczył JM ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, rektor UKSW w Warszawie, a homilię wygłosił ks. dr Andrzej Adamski, dyrektor IEMiD. Wraz z nim koncelebrowało 8 kapłanów. W mszy świętej i konferencji uczestniczyli rodzina, przyjaciele i współpracownicy ks. Profesora z UKSW i innych ośrodków naukowych oraz studenci.

Konferencję otworzył JM Rektor UKSW – ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski. Pierwsza sesja konferencyjna nosiła tytuł „Ks. Antoni Lewek – człowiek i kapłan”. Miała charakter wspomnieniowy. Złożyła się na nią projekcja przygotowanego przez studentów filmu o ks. Lewku, wspomnienia o Nim, a także zapowiedź wydawnicza przygotowywanej Księgi Pamiątkowej. Sesji przewodniczył ks. dr Andrzej Adamski, dyrektor Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Jako pierwszy podzielił się swoimi refleksjami na temat osoby śp. Ks. Profesora bp Adam Lepa. Prof. Jerzy Olędzki wspominał swą długoletnią współpracę z śp. ks. prof. Lewkiem. W imieniu rodziny Ks. Prof. Lewka głos zabrał dr n. med. Mirosław Falis. O historii powstawania Księgi Pamiątkowej oraz jej zawartości mówili: dr Józef Szaniawski oraz ks. prof. Jan Twardy.

Sesja druga miała już charakter naukowy. Nosiła tytuł „Ks. prof. Antoni Lewek – homileta i medioznawca”. Przewodniczył jej dr Piotr Drzewiecki. Jako pierwszy głos zabrał ks. prof. Jan Twardy z Uniwersytetu Śląskiego, który przedstawił referat na temat „Ks. prof. A. Lewek jako homileta”. Ks. prof. Leon Dyczewski z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego mówił o zadaniach prasy katolickiej w ujęciu ks. prof. Antoniego Lewka. Z ogromnym zainteresowaniem zebranych spotkał się referat prof. Karola Klauzy z KUL-u „Medialna eklezjogeneza w środowisku UKSW. Ks. prof. A. Lewek i spadkobiercy jego troski”. Był okazją do przedstawienia naukowych sylwetek pracowników IEMiD-u. Drugą sesję zamknęło wystąpienie ks. prof. Romana Bartnic-

kiego, długoletniego Rektora UKSW, podczas kadencji którego powstał staraniem ks. prof. Lewka Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa. Właśnie historii jego powstania było poświęcone wystąpienie ks. prof. Bartnickiego.

Sesji trzeciej, zatytułowanej „Ks. prof. Antoni Lewek jako teolog i wychowawca do mediów” przewodniczył dr Grzegorz Łęcicki, zastępca dyrektora IEMiD-u. Ks. prof. Michał Drożdż z Uniwersytetu Papieskiego im. Jana Pawła II przedstawił ostatnie dzieło Ks. Prof. Lewka, jakim było utworzenie Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Medialnej i Dziennikarskiej im. Jana Pawła II. Dr Piotr Drzewiecki z UKSW nakreślił sylwetkę śp. ks. Lewka jako teologa i pedagoga mediów. Na zakończenie głos zabrała prof. Krystyna Czuba z UKSW. Wspólna modlitwa o spokój duszy śp. ks. prof. Antoniego Lewka zakończyła konferencję.

Dr Piotr Drzewiecki